

Förslag till principer för att utse regionalstödsområde för perioden 2022–2027

Bakgrund

Beredande tjänsteperson Beatriz Axelsson

Europeiska kommissionen har fattat beslut om Riktlinjer för statligt regionalstöd för perioden 2022–2027. Av dessa riktlinjer framgår regler kring var, när och hur regionalstöd kan beviljas till företag i missgynnade områden i Europa och vilka områden som kan inkluderas i respektive medlemsstats regionalstödsområde. Regionalstödsområdet ska anmälas till och godkännas av kommissionen och planeras att gälla från och med 1 januari 2022 till och med 31 december 2027.

Regionalstödsområdet 2022-27 har betydelse för:

Regionalt investeringsstöd

Transportbidrag

Samt vissa andra stöd inom GBER

Enligt riktlinjerna går Sverige från ett regionalstödsområde på 12,26 % till 21,60 % av befolkningen.

Yttrande

- Norsjö kommun konstaterar att den största förändringen i riktlinjerna är att det är nästintill en fördubbling av hur stor andel av befolkningen i Sverige som ska nås av regionalstöden.
- Norsjö kommun befarar en risk för reducering av stöd till glest befolkade områden.
- Norsjö kommun ser ett behov av tillskjutande av medel i paritet med utökningen av stödområden.
- Norsjö kommun ser ett behov av olika regelverk, mått för bedömning och budgetar för stöd till glest befolkade områden respektive stöd till icke förhandsdefinierade stödområden.
- Norsjö kommun saknar ett konsekvent förhållningssätt vad gäller regionalstödens särskiljning från andra former av stöd, då avgränsningen till respektive syfte saknas.
- Norsjö kommun befarar att glesbygdperspektivet kommer urholkas ur stödsystemet.

- Norsjö kommun ser ett behov av att se över relevanta mått för respektive insats.
- Norsjö kommun ser det som viktigt att riktlinjerna synkroniseras, harmoniseras och förankras med arbetet gällande utformning och översyn av regionalstödskartor och regelverk som är kopplat till riktlinjerna.
- Norsjö kommun ser det som viktigt att göra djupa analyser vid översyn av stödområdena, kopplat till Covid-19, så insatser kan sättas in där stöd kan vara avgörande för att ett geografiskt område ska kunna återhämta sig efter krisen.
- Norsjö kommun noterar att resonemang rörande avfolkning är borttagen i vissa delar av riktlinjerna, vilket även där signalerar att gleshetsperspektivet urholkas.

En väsentlig förändring för Sveriges del är att det nästan är en fördubbling av hur stor andel av befolkningen som de statliga regionalstöden ska nå. Enligt tidigare riktlinjer skulle regionalstödet täcka 12,26 % av befolkningen i Sverige och omfattades endast av förhandsdefinierade områden. I det nya förslaget visar riktlinjerna att stöden ska täcka ungefär samma folkmängd vad gäller de förhandsdefinierade områdena, men ytterligare 9,32 % av befolkningen i så kallade icke förhandsdefinierade områden. Denna utökning av täckning befarar Norsjö kommun skulle medföra en risk att stöd till glest befolkade områden reduceras. Därför bör medel för insatserna tillskjutas och tydligt avgränsas till respektive syfte. Detta i form av olika regelverk, mått för bedömning och budgetar. I inledningen, punkt 4, klargörs det att syftet med geografisk utveckling särskiljer regionalstöd från andra former av stöd, t.ex. stöd till forskning, utveckling och innovation, sysselsättning, utbildning, energi eller miljöskydd, som främjar andra mål av gemensamt intresse. Norsjö kommuns tolkning av stöden till de icke förhandsdefinierade områdena, som utgör ungefär hälften av stödets täckning är att dessa till stor del kan inbegripa just andra mål av gemensamt intresse. Norsjö kommun saknar därmed ett konsekvent förhållningssätt vad gäller regionalstödens särskiljning från andra former av stöd samt befarar att glesbygdsperspektivet kommer urholkas ur stödsystemet. Med mått som låg BNP per capita och låg sysselsättning ställs dessa i motsättning till de mått som är relevanta för glest befolkade områden, där regionalstödet ursprungliga fokus varit. De insatser som är relevanta för områden med låg BNP per capita och låg sysselsättning bör ha ett anpassat regelverk och separat budget för detta. I glest befolkade områden kan både konsekvenserna och insatserna vara mer avgörande ur ett utvecklingsperspektiv, både för samhället och för individerna än vid mer urbana områden. Norsjö kommun kan även konstatera att skrivningen där avfolkning i glest befolkade områden är borttagen under rubriken driftsstöd, vilken även här signalerar att glesbygdsperspektivet kommer i skymundan. Norsjö kommun befarar att med de föreslagna justeringarna i riktlinjerna kommer stödsystemet mer och mer vridas mot ett urbant fokus, där kompensation för de sämre förutsättningarna som råder för företag med verksamhet i glest befolkade

\\SRVEMWS360-P\360users\cache\norsjo\inglid\KS-21-00785-2 Norsjö kommun - remissvar 334958_2_0.DOCX

POSTADRESS	BESÖKSADRESS	TELEFON/FAX	BANKGIRO	ORGANISATIONSNR.
Norsjö Kommun	Storgatan 67	Telefon 0918-140 00 vx.	5741-0151	21 20 00 – 2858
935 81 NORSJÖ		Fax 0918-141 33		

E-postadress: fornamn.efternamn@norsjo.se

områden glöms bort och styrmåtten baseras på numerär statistik, utan hänsyn till konsekvenser av avfolkning.

Konsekvenser för företag i Norsjö kommun

I Norsjö kommun består näringslivet av 33 % småföretag med färre än 50 anställda, småföretagen är den största kommunala skattebetalaren. För Norsjö kommun är det oerhört viktigt att behålla, utveckla och attrahera nya företag till vår kommun som är helt avgörande för hela kommunens utveckling. Enligt riktlinjerna går Sverige från ett regionalstödsområde på 12,26 % till 21,60 % av befolkningen, vilket kommer att öka konkurrensen om medlen samt risk att stödandelen minskar när inte glesbygdsperspektivet tas i beaktan. Förslag på stödnivåer är 20 % för förhandsdefinierade c-områden och för icke förhandsdefinierade c-områden 15 %. Ett tillägg kan göras på mellan 10-20 % beroende på storleken på företagen, men det är oavsett c-område. Det innebär att nivåskillnaden mellan kommuner med närhet till stora städer har nästan samma nivå av stödmöjlighet. Risken med detta är att medlen kommer att gå primärt till områden med fler möjliga sökande företag och därmed minskar möjlighet att erhålla stöd för områden med färre företag. Detta bör ses över för att säkerställa att medlen verkar för att minska regionala skillnader och att företag med särskilda svårigheter får störst möjlighet till medlen. Risk uppstår att företag väljer att flytta sin verksamhet till mer urbana miljöer, mindre arbetstillfällen som också påverkar folkmängden negativt i en redan krympande kommun.

Konsekvenser för företag inom Region 10

Region 10 består av kommunerna Arjeplog, Arvidsjaur, Dorotea, Lycksele, Malå, Norsjö, Sorsele, Storuman, Vilhelmina och Åsele. Området är ca 62 600 km² stort med en folkmängd på ca 49 400 personer. Med den nya regionalstödskartan befarar vi en risk för reducering av stöd till glest befolkade områden.

Mikael Lindfors
Kommunstyrelsens ordförande
Norsjö kommun